

POLSKIE NORMY I PATENTY W ZBIORACH BIBLIOTEKI UNIWER- SYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

Sylwia Domańska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego, jako bibliote-
ka uczelni kształcącej zarówno magistrów jak i inżynierów,

stopniowo stała się jednym z czynników jednoczących
światową gospodarkę i stymulujących rozwój ekonomiczny,
w związku z czym, ciężko dzisiaj wyobrazić sobie świat bez
norm i normalizacji.

Coraz więcej firm zabiega o wejście ze swoimi towarami
lub usługami na rynek europejski, więc znajomość zagad-
nień z zakresu normalizacji, harmonizacji czy certyfikacji

jest zobligowana do budowania warsztatu informacyjnego
zgodnego z kierunkami kształcenia oraz potrzebami badań
naukowych.

Zbiory Biblioteki mają charakter zróżnicowany,
a ich istotną część stanowią dokumenty normalizacyjne
wraz z ich podstawowym dokumentem, czyli normą.

Norma, zgodnie z Ustawą o normalizacji z 2002 r. (Dz.U.
z 2002 r., nr 169, poz. 1386) jest dokumentem zatwierdzo-
nym przez upoważnioną jednostkę organizacyjną, ustala-
jącym zasady i wytyczne do powszechnego i wielokrotnego
stosowania, zmierzającym do uzyskania optymalnego stop-
nia uporządkowania w określonym zakresie.

Normy, określając kryteria wyrobów, stanowią wielkie
ułatwienie m.in. w projektowaniu, w handlu międzyna-
rodowym, są przydatne na etapie produkcji, w usługach,
ocenie zgodności wyrobów oraz zarządzaniu jakością.

Normalizacja stała się nieodłącznym elementem prawie
w każdej dziedzinie życia, a normy mają zastosowanie nie
tylko w naukach technicznych, lecz coraz bardziej wkra-
czają w świat ekonomii, zarządzania oraz w sferę spo-
łeczną. Normalizacja, towarzysząc ludzkości od wieków,

może znacznie zwiększyć szanse firmy na swobodny prze-
pływ towarów i usług. Wdrożenie systemu zarządzania ja-
kością zgodnego z normą ISO 9001 ma wpływ na atrakcyj-
ność producenta i budowanie zaufania konsumenta.

W obecnych czasach normalizacja służy nie tylko za-
pewieniu potrzeb klienta, ale również środowiska, jego
ochronę i bezpieczeństwo użytkownika.

**Normy gromadzone od 1965 r. w Bibliotece Uniwer-
sytetu Zielonogórskiego** stanowią pokaźny zbiór i źródło
fachowej wiedzy.

W 2004 r., na mocy porozumienia z Polskim Komitetem
Normalizacyjnym (PKN), w Uniwersytecie Zielonogórskim
powstał Punkt Informacji Normalizacyjnej (PIN), jeden
z piętnastu działających w kraju ośrodków autoryzowa-
nych przez PKN. PIN stał się ogólnodostępnym ośrodkiem
o charakterze usługowym w zakresie informacji normaliza-
cyjnej, zarówno dla społeczności akademickiej jak i przed-
siębiorców z całego regionu.

W 2010 r. PKN zaproponował Uniwersytetowi Zielonogór-
skiemu rozszerzenie dotychczasowej współpracy. 3 stycz-
nia 2011 r. zawarto umowę pomiędzy PKN a Uniwersytetem

Zielonogórskim, w wyniku której Punkt Informacji Normalizacyjnej wzbogacił się o kompletny zbiór aktualnych Polskich Norm i dokumentów normalizacyjnych w formie elektronicznej. Jednocześnie mając na celu kształtowanie świadomości i edukacji w zakresie normalizacji oraz jej rozpowszechnienie, Uniwersytet Zielonogórski zobowiązał się do wprowadzenia do programu studiów na jednym z wydziałów przedmiotu *podstawy normalizacji*. Przedmiot ten prowadzony jest na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji od roku akademickiego 2011/2012. W tym samym roku Punkt Informacji Normalizacyjnej został połączony z Regionalnym Ośrodkiem Informacji Patentowej w Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej, oferując dostęp zarówno do produktów normalizacyjnych jak i literatury patentowej.

Aby zapewnić ochronę praw autorskich PKN do produktów normalizacyjnych Uniwersytet Zielonogórski został zobligowany do wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) w ROINP, zgodnego z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001.

W w/w normie wyróżniono obszary mające wpływ na bezpieczeństwo informacji w organizacji, a jej główną część stanowi normatywny załącznik A, który zawiera wymagane zabezpieczenia dotyczące m.in.: polityki bezpieczeństwa, organizacji bezpieczeństwa informacji, zarządzania aktywami, bezpieczeństwa zasobów ludzkich, bezpieczeństwa fizycznego i środowiskowego, zarządzania systemami i sieciami, kontroli dostępu, utrzymania systemu informacyjnego, zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji, zarządzania ciągłością działania i zapewnienia zgodności.

Pracownicy Regionalnego Ośrodka Informacji Normalizacyjnej podjęli się stworzenia wymaganej dokumentacji SZBI, zanalizowania ryzyka bezpieczeństwa danych, wdrożenia procedur bezpieczeństwa informacji w celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności danych normalizacyjnych. Kulminacyjnym punktem wdrożenia SZBI w ROINP był audyt zewnętrzny przeprowadzony przez PKN w dniach 4-5 października 2011 r. Audytorzy PKN pozytywnie ocenili SZBI wdrożony w ROINP, co dokumentuje wydane przez PKN Świadectwo Stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji ważne przez okres 5 lat. W tym czasie PKN sprawuje nadzór nad SZBI w ROINP poprzez doroczne audyty nadzoru, mające na celu sprawdzenie skuteczności systemu i jego zgodności z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001.

Poza dokumentami normalizacyjnymi w ROINP są gromadzone i udostępniane opisy patentowe wynalazków, wzorów użytkowych i towarowych, bazy patentowe krajowe i europejskie oraz literatura z zakresu prawa autorskiego. Ośrodek funkcjonuje w ramach sieci PATLIB, współpracuje z Urzędem Patentowym RP i Europejską Organizacją Patentową.

W zbiorach ROINP znajduje się obecnie 53 000 Polskich Norm i 143 000 opisów patentowych w formie papierowej oraz 41 000 Polskich Norm i 800 000 opisów patentowych w formie elektronicznej.

Ze zbiorów można korzystać na miejscu, w pokoju 4.05 w budynku Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego przy al. Wojska Polskiego 71. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych codziennie, od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-19.00.

ARCHIWUM UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

— Mirosław Świt

dyrektor Archiwum Uniwersytetu Zielonogórskiego

Powstanie Archiwum Uniwersytetu Zielonogórskiego stanowi kolejny punkt utrwalania się struktur Uniwersytetu Zielonogórskiego. Archiwum potocznie kojarzy się z abstrakcyjnym miejscem, w którym składowane są makulatury. Trudno się takim obiegowym opiniom dziwić, bowiem

na co dzień nie zagląda tam nikt, poza „pokrytymi kurzem” archiwistami i... szperającymi w zakurzonych dokumentach badaczami dziejów. W praktyce archiwum jest jednak bardzo ważne, stanowi bowiem coś na kształt „uśpionego ducha” każdej jednostki organizacyjnej, odzwierciedla jej historię, a archiwum każdego uniwersytetu jest ponadto szczególnym rodzajem bytu, dlatego też zobiektywizowanie się tegoż bytu w postaci Archiwum UZ, należy do ważnych wydarzeń w historii Naszej Uczelni.